

Kravdokument

DOKUMENT 3 - KONSEPTVALGSUTREDNING FOR LIVSVITENSKAP VED
UNIVERISTETET I OSLO

05.11.2011

3. KRAVDOKUMENTET

3.1 SAMMENDRAG AV KRAVDOKUMENTET

De viktigste kravene kan oppsummeres som følger:

- Valg av konsept skal ikke være til hinder for opprettholdelse av virksomheten med dagens aktivitet i hele byggeperioden.
- Valg av konsept skal kunne realiseres innenfor definert geografisk område.
- Valg av konsept skal ta hensyn til at alle fredningsbestemmelser overholdes.
- Valg av konsept skal ivareta behovet for utdannings- og forskningskapasitet og sikre bruker tidsmessige og fleksible løsninger.

3.2 KRAVDOKUMENTETS FORMÅL

Det overordnende kravdokumentet skal sammenfatte betingelsene som skal oppfylles ved gjennomføring av prosjektet. Formålet med dette dokumentet er å kartlegge og fastsette de samlede krav som stilles.

Det skilles mellom ”skal-krav” og ”bør-krav”. Førstnevnte er diskvalifiserende, det vil si at alternativer som ikke tilfredsstillende krav må forkastes, ”Bør-krav” er rangerende, dvs. at grad av oppfyllelse vurderes som evalueringskriterier i alternativanalysen.

Alle krav har en forpliktende bestiller (som for eksempel eier, forvalter, bruker eller myndigheter) og en ”utfører” som er ansvarlig for at kravene oppfylles. Prosjektene skal svare på kravene, verken mer eller mindre. De samlede kravene bygger på behovsanalysen beskrevet i kapittel 1, og prosjektets samfunns mål og effektmål beskrevet i strategikapitlet – kapittel 2.

Kravdokumentet skal danne grunnlag for en vurdering av ulike alternativer, i tillegg til kostnader, for å komme frem til valg av konsept.

3.3 GENERELT OM KRAV KNYTTET TIL NYTT FORSKNINGS- OG UNDERVISNINGSSANLEGG FOR LIVSVITENSKAP

Universitetet i Oslo har en rekke lovpålagte oppgaver gjennom Universitets- og høyskoleloven og krav i forhold til kvalitative sektormål og virksomhetsmål satt av Kunnskapsdepartementet. Mange av målene fra Kunnskapsdepartementet er kvalitative målsettinger/delmål eksempelvis: ivareta nasjonale behov for bredde i grunnforskning, konsentrere forskningsinnsatsen for å oppnå resultater av høy internasjonal kvalitet innen utvalgte fagområder, samarbeide nasjonalt og internasjonalt om forskning og utviklingsarbeid. Dette er viktige oppgaver og mål for Universitetet i Oslo sin virksomhet, og grunnleggende for å bevare og viderebygge kompetansen som skal til for at fakulteter og institutter på kort og lang sikt får utført sine oppgaver.

3.4 EIERS KRAV – RAMMEBETINGELSER

3.4.1 Krav knyttet til funksjonalitet i byggeperioden

UiO har løpende lovpålagte oppgaver i forhold til forskning og undervisning for studenter og kandidater. Dette er grunnleggende oppgaver hvor fagmiljøene må være operative for at universitetet skal bevare og videreutvikle kompetanse innen livsvitenskap. Det er dermed et overordnet ”skal - krav” fra Kunnskapsdepartementet at det skal være normal drift under hele byggeperioden.

3.4.2 Krav til vern av eksisterende lokaler iht. gjeldende fredningsbestemmelser

Det er et absolutt ”skal-krav” at alle fredningsbestemmelser for eksisterende bygg som er vernet eksteriørmessig, skal overholdes. Dette innebærer at riving/bygging på eksisterende tomter og tilbygg til eksisterende bygningsmasse er uaktuelt.

3.4.3 Krav til lokalisering

UiOs virksomhet innenfor livsvitenskap, inkludert kjemi og farmasi, er i hovedsak lokalisert på Blindern. Det er utstrakt samarbeid med Oslo Universitetssykehus/Rikshospitalet, Forskningsparken og miljøer der. Mange fagmiljøer fra øvrige institutter og fakulteter (se fig. side 6 i behovsdokumentet) har felles nedslagsfelt og kontaktpunkter med kjemi, farmasi. Erfaringsmessig endres og utvides disse kontaktflatene over tid. Det er derfor et overordnet ”skal-krav” fra Kunnskapsdepartementet at et forsknings- og undervisningsanlegg for livsvitenskap, inklusive kjemi og farmasi, lokaliseres i nærhet til Blindern og de øvrige fagmiljøene, samt Forskningsparken og Oslo Universitetssykehus.

3.4.4 Krav knyttet til økonomi

Det er et krav fra Kunnskapsdepartementet at investeringsprosjektet ikke medfører behov for økte bevilgninger som følge av investeringstiltaket, for eksempel økte bevilgninger til drift eller lønn. Driftsmessig stilles det krav til at investeringstiltaket må være kostnadseffektivt, og en økning i omfang av forskere må dekkes innen UiOs egne rammer.

3.5 BRUKERS KRAV

Brukers krav fremkommer i hovedsak fra behovsanalysen.

3.5.1 Krav knyttet til forskning (samfunnsmål og effektmål mål)

Det er et overordnet krav fra bruker at det er tidsmessige og fleksible laboratorier, som kan tilpasses ulike forskningsoppgaver og organiseringer, med nærhet til avansert vitenskapelig utstyr og kjernefasiliteter.

3.5.2 Krav knyttet til utdanning

Det er et overordnet krav fra bruker at det er tidsmessige og fleksible undervisningsarealer, med nødvendig kapasitet, tilpasset dagens undervisningsformer.

3.5.3 Krav knyttet til innovasjon

Det er et krav fra bruker at lokalene er tilpasset tverrfaglig forskning og undervisning tilrettelagt for samarbeid med eksterne aktører og at det er arealer dedikert innovasjonsrettet virksomhet.

3.5.4 Krav knyttet til infrastruktur

Livsvitenskap blir stadig mer utstyrstungt og teknologidrevet. Dette er ressurskrevende og det er derfor nødvendig at utstyrsinnkjøp samordnes, og at det samles og utnyttes av flere aktører. Ved UiO har det vokst fram flere små teknologimiljøer med tungt vitenskapelig utstyr som er geografisk spredt. Det er derfor et krav fra bruker at det etableres tidsmessige og fleksible arealer for samling av avansert vitenskapelig utstyr.

For mer detaljerte krav knyttet til funksjonalitet og arealer henvises det til rom- og funksjonsprogrammet.

3.6 MYNDIGHETERS KRAV

Det er en rekke lover og forskrifter som er relevant for UiO og som det påtenkte investeringsprosjektet må oppfylle.

3.7 RANGERING AV KRAV

Kravene gir overordnede kravspesifikasjoner for investeringsprosjektet, uavhengig av løsningsalternativene. Det er tre absolutte ”skal-krav” for investeringsprosjektet, og disse har ingen rangering:

- Krav til kontinuitet og funksjonalitet i byggeperioden
- Krav til vern av eksisterende lokaler iht. gjeldende fredningsbestemmelser
- Krav til lokalisering

Øvrige krav knyttet til forskning, utdanning, innovasjon og infrastruktur og økonomi er rangert med følgende begrunnelse: Etter universitets- og høyskoleloven (§ 1-3) er det et krav at universiteter skal tilby høyere utdanning og at utdanningen skal være forskningsbasert. Krav knyttet til tidsmessige og fleksible lokaler med nødvendig kapasitet for utdanning og forskning er derfor likestilte. Det er også et krav til universiteter at de skal bidra til innovasjon. Dette kravet er løsere formulert i universitets- og høyskoleloven - ”bidra til”, og har mer fleksibilitet. Kravet rangeres derfor etter utdannings- og forskningskravet. Det er videre et brukerkrav å samle tungt vitenskapelig utstyr. En samling av vitenskapelig utstyr vil gi fleksibilitet og sannsynlig kostnadseffektiv drift, men dersom andre løsninger i alternativer totalt sett er bedre, er dette ikke et absolutt krav. Avslutningsvis er det et krav fra eier at investeringsprosjektet ikke skal medføre behov for økte bevilgninger over statsbudsjettet som følge av investeringstiltaket, for eksempel økte bevilgninger til drift eller lønn.

Sammendrag av alle krav innenfor de ulike temaene er listet i en nummerert og rangert kravmatrise. I kolonnene med temaer er det indikert hvem kravene kommer fra samt gradering. Kravene er fordelt etter funksjoner og ”bestilt av”:

- Eier (KD)

Konseptvalgutredning – Livsvitenskap ved Universitetet i Oslo

- Myndigheter
- Bruker (UiO)

Nr	Krav	Bestiller	Utfører
1	Drift i byggeperioden ("skal-krav")		
1.1	UiO skal ha full drift for alle fagdisipliner som er omfattet av investeringsprosjektet gjennom hele prosjektperioden.	Eier	Bruker - UiOs ledelse
2	Vern av eksisterende lokaler iht. gjeldende fredningsbestemmelser ("skal-krav")		
2.1	Fredningsbestemmelser for eksisterende bygg som er vernet eksteriørmessig skal overholdes.	Eier	Byggherre
3	Krav til lokalisering ("skal-krav")		
	Forsknings- og undervisningsanlegget skal lokaliseres i nærhet til Blindern og øvrige fagmiljøer i omegn.	Eier	Eier
4	Krav knyttet til forskning		
4.1.	Tidsmessige og fleksible laboratorier, som kan tilpasses ulike forskningsoppgaver og organiseringer, med nærhet til avansert vitenskapelig utstyr og kjernefasiliteter.	Bruker	Byggherre
5	Krav knyttet til utdanning		
5.1	Tidsmessige og fleksible undervisningsarealer, med nødvendig kapasitet, tilpasset dagens undervisningsformer.	Bruker	Byggherre
6	Krav knyttet til innovasjon		
6.1	Tverrfaglig forskning og undervisning skal være tilrettelagt for samarbeid med eksterne aktører i arealer dedikert innovasjonsrettet virksomhet.	Bruker	Byggherre
7	Krav knyttet til infrastruktur		
7.1	Tidsmessige og fleksible arealer for samling av avansert vitenskapelig utstyr.	Bruker	Byggherre
8	Krav knyttet til økonomi		
8.1	Investeringsprosjektet ikke skal medføre behov for økte bevilgninger over statsbudsjettet som følge av investeringstiltaket.	Eier	Eier